

RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA

PORADNIK

"Każde dziecko zasługuje na mistrza – dorosłego, który nigdy się nie podda, kto rozumie magię i wierzy w to, że dziecko może stać się najlepszą wersją siebie."

Rita Pierson

Podziękowania

Chcielibyśmy złożyć serdeczne podziękowania wszystkim osobom i instytucjom, które przyczyniły się do powstania tego poradnika o rodzinnej pieczy zastępczej.

Dziękujemy:

- **Rodzinom zastępczym**, które z oddaniem i miłością przyjęły pod swoje skrzydła dzieci potrzebujące wsparcia i opieki. Wasza praca jest nieoceniona, a Wasze poświęcenie godne najwyższego uznania.
- **Specjalistom**, którzy swoją wiedzę i doświadczeniem wsparli nas w tworzeniu treści merytorycznych. Wasze wskazówki były nieocenione.
- **Partnerom projektu**, organizacjom i instytucjom, realizującym projekt. Bez Waszej pomocy ten poradnik nie mógłby powstać.
- **Wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do powstania tego poradnika**, za wszelkie wsparcie, cenne uwagi i inspirację.

Dziękujemy za Wasze zaangażowanie i wsparcie. Razem możemy zmieniać świat na lepsze, dając dzieciom szansę na szczęśliwe i bezpieczne dzieciństwo.

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Rzeszowie

ul. Hetmańska 9, 35-045 Rzeszów

www.rops.rzeszow.pl

e-mail: sekretariat@rops.rzeszow.pl

Opracowanie: Anna Dworak

Wydawca: Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Rzeszowie

Stan prawny: LIPIEC 2024 r.

Nakład: 250 egzemplarzy

Poradnik bezpłatny wydany w ramach projektu „Zwiększenie dostępu do usług wspierających funkcjonowanie dzieci, młodzieży, rodzin biologicznych i pieczy zastępczej” nr FEPK.07.19-IP.01-0001/23 w ramach programu Fundusze Europejskie dla Podkarpacia 2021-2027, priorytet Kapitał ludzki gotowy do zmian, Działanie 7.19 Integracja społeczna

Szanowni Państwo,

Z wielką przyjemnością przedstawiamy Państwu poradnik dotyczący rodzinnej pieczy zastępczej, który powstał w ramach projektu „Zwiększenie dostępu do usług wspierających funkcjonowanie dzieci, młodzieży, rodzin biologicznych i pieczy zastępczej” nr FEPK.07.19-IP.01-0001/23 w ramach programu Fundusze Europejskie dla Podkarpacia 2021-2027, priorytet 7 Kapitał ludzki gotowy do zmian, Działanie 7.19 Integracja społeczna.

Jako Dyrekcja Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Rzeszowie, mamy zaszczyt wspierać inicjatywy, które przynoszą dzieciom w potrzebie stabilność, bezpieczeństwo i miłość. Rodzinna piecza zastępcza jest fundamentalnym elementem naszego systemu opieki, który daje szansę na lepsze życie tym, którzy najbardziej tego potrzebują.

Niniejszy poradnik ma na celu dostarczenie Państwu rzetelnych i wyczerpujących informacji na temat procesów, korzyści oraz wyzwań związanych z pełnieniem roli rodziny zastępczej. Pragniemy, abyście Państwo mogli podjąć świadomą decyzję, opierając się na pełnym zrozumieniu tego, jak wielką zmianę możecie wprowadzić w życie dziecka, które potrzebuje Waszej pomocy.

Rodzinna piecza zastępcza to nie tylko pomoc materialna, ale przede wszystkim dar serca, który umożliwia dzieciom odbudowanie poczucia bezpieczeństwa i zaufania. Jest to niezastąpiony element wspierający rozwój emocjonalny, społeczny i edukacyjny dzieci, które z różnych przyczyn nie mogą przebywać w swoich rodzinach biologicznych. Państwa zaangażowanie i poświęcenie mają nieoceniony wpływ na przyszłość tych młodych ludzi.

Serdecznie zachęcamy Państwa do rozważenia możliwości zostania rodziną zastępczą. Państwa gotowość do niesienia pomocy, empatia i miłość mogą odmienić życie dziecka w sposób, który jest trudny do opisania słowami. Zapewniamy, że nie jesteście Państwo sami – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej oraz Jednostki Samorządu Terytorialnego realizujące zadania z zakresu rodzinnej pieczy zastępczej funkcjonujące na terenie województwa podkarpackiego są gotowi wspierać Was na każdym etapie tej ważnej misji.

Dziękujemy za zainteresowanie i gotowość do podjęcia tego wyjątkowego wyzwania. Wierzimy, że razem możemy stworzyć lepszą przyszłość dla dzieci, które potrzebują rodzinnego ciepła i wsparcia.

Z wyrazami szacunku,

Dyrekcja Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Rzeszowie

Witajcie!

Cieszymy się, że trzymacie w rękach nasz poradnik poświęcony rodzinnej pieczy zastępczej. To wyjątkowy przewodnik, który ma na celu przybliżenie Wam idei i znaczenia opieki zastępczej oraz dostarczenie niezbędnych informacji i wskazówek dla tych, którzy rozważają podjęcie tego szlachetnego wyzwania.

Naszym celem jest przede wszystkim edukacja i wsparcie. Chcemy, abyście zrozumieli, jak ogromny wpływ może mieć rodzinna piecza zastępcza na życie dzieci, które z różnych przyczyn nie mogą pozostać w swoich rodzinach biologicznych. Znajdziecie tu praktyczne porady, historie osób, które już podjęły się tej roli, oraz odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania.

Rodzinna piecza zastępcza to nie tylko forma pomocy, ale przede wszystkim ogromna szansa dla dzieci na normalne, pełne miłości dzieciństwo. Rodziny zastępcze to bohaterowie codzienności, którzy ofiarowują swoją miłość, czas i troskę, by dzieci mogły rozwijać się w zdrowym i wspierającym środowisku. Dla wielu dzieci, które doświadczyły trudnych sytuacji życiowych, jest to możliwość na nowy start w życiu, na poczucie bezpieczeństwa i stabilizacji.

Jeśli kiedykolwiek zastanawialiście się nad możliwością zostania rodziną zastępczą, ten poradnik jest dla Was. Pragniemy Was zachęcić do podjęcia tego kroku. Wasza miłość, cierpliwość i zaangażowanie mogą odmienić życie dziecka na lepsze. Pamiętajcie, że nie jesteście sami – istnieje wiele organizacji i instytucji, które wspierają rodziny zastępcze na każdym etapie tej drogi.

Zachęcamy do lektury, refleksji i podjęcia decyzji, która może być najważniejszą i najbardziej satysfakcjonującą w Waszym życiu. Razem możemy zdziałać wiele dobrego.

Z serdecznymi pozdrowieniami,

Zespół projektu „Zwiększenie dostępu do usług wspierających funkcjonowanie dzieci, młodzieży, rodzin biologicznych i pieczy zastępczej”

Spis treści

1. **Rodzinna piecza zastępcza.**
2. **Pełnienie funkcji rodziny zastępczej oraz prowadzenie rodzinnego domu dziecka.**
3. **Umieszczenie dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej.**
4. **Czas przebywania dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej.**
5. **Jak zostać rodziną zastępczą.**
6. **Jak zostać rodziną zastępczą zawodową.**
7. **Jak stworzyć rodzinny dom dziecka.**
8. **Procedura dotycząca ustanowienia rodziny zastępczej przez Sąd.**
9. **W jaki sposób powstają zastępcze rodziny zawodowe.**
10. **Czy można pełnić funkcję różnych rodzin zastępczych w tym samym czasie.**
11. **Zadania rodzinnej pieczy zastępczej.**
12. **Prawa dziecka w rodzinie zastępczej oraz rodzinnym domu dziecka.**
13. **Wsparcie dla rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka.**
14. **Pomoc specjalistyczna dla rodzin zastępczych.**
15. **Pomoc przy wykonywaniu codziennych obowiązków.**
16. **Wsparcie finansowe dla rodzin zastępczych.**
17. **Uprawnienia osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą.**
18. **Kontrola osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą nad dzieckiem.**
19. **Rozwiązanie rodziny zastępczej.**
20. **Rodzina zastępcza to nie rodzina adopcyjna.**
21. **Czy rodzina zastępcza może adoptować dziecko, które zostało w niej umieszczone.**
22. **Wykaz Organizatorów Rodzinnej Pieczy Zastępczej na terenie województwa podkarpackiego.**
23. **Zakończenie – List do Świętego Mikołaja.**
24. **Obowiązujące przepisy prawne**

1. Rodzinna piecza zastępcza

Formy rodzinnej pieczy zastępczej:

1. Rodzina zastępcza:

a) Spokrewniona

b) Niezawodowa

c) Zawodowa, w tym pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna.

2. Rodzinny dom dziecka.

Rodzinę zastępczą lub rodzinny dom dziecka tworzą małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, u których umieszczono dziecko w celu sprawowania nad nim pieczy zastępczej.

Rodzina zastępcza spokrewniona – funkcje tą mogą pełnić małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, będący najbliższą rodziną dziecka. Najczęściej są to dziadkowie, pełnoletnie rodzeństwo, czyli wstępni członkowie rodziny, na których spoczywa obowiązek alimentacyjny zgodnie z Kodeksem rodzinnym i opiekuńczym.

Rodziny niezawodowe – funkcje tą mogą pełnić małżeństwa lub osoby niepozostające w związku małżeńskim niebędący członkami rodziny wstępnymi lub rodzeństwem dziecka, w tym też osoby z dalszej rodziny lub osoby zupełnie niespokrewnione z dzieckiem.

Rodziny zawodowe – w rodzinie tej umieszcza się dzieci na pobyt długoterminowy lub w przypadku gdy rodzina taka pełni funkcję pogotowia rodzinnego na pobyt okresowy, do czasu unormowania sytuacji dziecka, nie dłużej jednak niż na okres 4 miesięcy. W szczególnie uzasadnionych przypadkach okres ten może być przedłużony do 8 miesięcy lub do zakończenia postępowania sądowego o powrót dziecka do rodziny, przysposobienie, umieszczenie w rodzinnej pieczy zastępczej.

Rodzina zastępcza zawodowa specjalistyczna – w rodzinie tej umieszcza się w szczególności dzieci legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, dzieci zagrożone niedostosowaniem społecznym lub niedostosowane społecznie na podstawie ustawy o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich oraz małoletnie matki z dziećmi. W rodzinie zastępczej zawodowej lub rodzinie zastępczej niezawodowej w tym samym czasie może przebywać łącznie nie więcej niż 3 dzieci, osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej oraz osób opuszczających rodzinną pieczę zastępczą jako niepełnoletnie.

Rodzinny dom dziecka – to specyficzna placówka, której zadaniem jest sprawowanie opieki nad dziećmi pozbawionymi odpowiedniej ochrony ze strony rodziców biologicznych. Powołana zostaje przez władze lokalne w odpowiedzi na realne zapotrzebowanie. Łączy elementy opieki zastępczej i instytucjonalnej, a wykonywana w niej praca ma opierać się na zasadach wychowania rodzinnego. W rodzinnym domu dziecka, w tym samym czasie, może przebywać łącznie nie więcej niż 8 dzieci, osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej oraz osób opuszczających rodzinną pieczę zastępczą jako nieletni.

2. Pełnienie funkcji rodziny zastępczej oraz prowadzenie rodzinnego domu dziecka.

Rodzinę zastępczą czy Rodzinny Dom Dziecka mogą utworzyć małżonkowie lub osoba, która nie pozostaje w związku małżeńskim, u których umieszczono dziecko w celu sprawowania nad nim pieczy zastępczej. Osoba, która chce pełnić taką funkcję, powinna spełniać szereg wymagań takich jak:

- 1) dają rękojmię należytego sprawowania pieczy zastępczej;**
- 2) nie są i nie były pozbawione władzy rodzicielskiej, oraz władza rodzicielska nie jest im ograniczona ani zawieszona;**
- 3) wypełniają obowiązek alimentacyjny – w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika z tytułu egzekucyjnego;**
- 4) nie są ograniczone w zdolności do czynności prawnych;**
- 5) są zdolne do sprawowania właściwej opieki nad dzieckiem, co zostało potwierdzone:**
 - a) zaświadczeniem lekarskim o stanie zdrowia wystawionym przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej,
 - b) opinią o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka wystawioną przez psychologa, który posiada co najmniej wykształcenie wyższe magisterskie na kierunku psychologia oraz 2-letnie doświadczenie w poradnictwie rodzinnym;
- 6) przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z tym że w przypadku cudzoziemców ich pobyt jest legalny;**

- 7) zapewnią odpowiednie warunki bytowe i mieszkaniowe umożliwiające dziecku zaspokajanie jego indywidualnych potrzeb, w tym: rozwoju emocjonalnego, fizycznego i społecznego, właściwej edukacji i rozwoju zainteresowań, wypoczynku i organizacji czasu wolnego;**
- 8) nie figurują w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym;**
- 9) nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo;**
- 10) w przypadku rodziny zastępczej niezawodowej, co najmniej jedna osoba tworząca tę rodzinę musi posiadać stałe źródło dochodów;**
- 11) rodzina zastępcza oraz prowadzący rodzinny dom dziecka sprawujący pieczę zastępczą nad dzieckiem mogą czasowo, za zgodą sądu, sprawować pieczę zastępczą nad tym dzieckiem poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;**
- 12) sprawowanie pieczy zastępczej nad dzieckiem może być czasowo powierzone przez sąd rodzinie zastępczej lub prowadzącemu rodzinny dom dziecka, którzy nie zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku gdy rodzina zastępcza lub prowadzący rodzinny dom dziecka sprawują pieczę zastępczą nad rodzeństwem tego dziecka.**

3. Umieszczenie dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej.

Umieszczenie dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej może nastąpić na podstawie postanowienia sądu, przewidziane w Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym – umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej w ramach ograniczenia władzy rodzicielskiej.

W ramach postępowania w sprawach nieletnich można umieścić dziecko w rodzinie zastępczej zawodowej specjalistycznej – środek stosowany wobec nieletniego sprawcy czynu karalnego lub osoby zdemoralizowanej.

Umieszczenie dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej może również nastąpić na podstawie tzw. trybu „interwencyjnego”. Sytuacja, o której mowa powyżej, ma miejsce w przypadkach, kiedy dziecko – z uwagi na zagrożenie jego życia lub zdrowia – musi być jak najszybciej umieszczone w bezpiecznym miejscu. Możliwość taką przewiduje ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wskazuje także na dodatkową możliwość umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej – na podstawie umowy między rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka a starostą. Taki tryb ma zastosowanie w razie zaistnienia pilnej konieczności zapewnienia bezpieczeństwa dziecku (ale tylko w przypadkach wniosku lub zgody rodziców dziecka na umieszczenie go w pieczy zastępczej). Umowa ta ma charakter tymczasowy.

4. Czas przebywania dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej.

Rodzinna piecza zastępcza nad dzieckiem powinna trwać do stwierdzenia ustania przyczyny umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka.

W przypadku stwierdzenia ustania przyczyny umieszczenia w rodzinnej pieczy zastępczej organizator rodzinnej pieczy zastępczej informuje właściwy sąd o możliwości powrotu dziecka do jego rodziny, załączając opinię gminy lub podmiotu prowadzącego pracę z rodziną i opinię koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

W przypadku nie stwierdzenia ustania przyczyny umieszczenia dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej w terminie 18 miesięcy od dnia umieszczenia dziecka, organizator rodzinnej pieczy zastępczej jest zobowiązany złożyć do właściwego sądu wnioski wraz o wszczęcie z urzędu postępowania o wydanie zarządzeń wobec dziecka celem uregulowania jego sytuacji prawnej.

Sprawowanie rodzinnej pieczy zastępczej nad dzieckiem może trwać maksymalnie do osiągnięcia przez nie pełnoletności. Istnieje możliwość dalszego przebywania tej osoby w dotychczasowej rodzinie/rodzinnym domu dziecka, przy spełnieniu następujących warunków:

- osoba ta osiągnęła pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej;
- zgodę na taki pobyt wyraziła rodzina zastępcza/prowadzący rodzinny dom dziecka;
- pobyt trwa nie dłużej niż do ukończenia 25. roku życia;
- osoba ta uczy się w szkole lub w zakładzie kształcenia nauczycieli lub na uczelni lub u pracodawcy w celu przygotowania zawodowego, a w przypadku osoby legitymującej się orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności – uczy się w ww. formach kształcenia lub na kursach, jeśli ich ukończenie jest zgodne z indywidualnym programem usamodzielnienia.

5. Jak zostać rodziną zastępczą.

Rodzinę zastępczą ustanawia dla dziecka sąd opiekuńczy (Sąd Rejonowy, Wydział Rodzinny i Nieletnich) właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka. Kandydaci na rodzinę zastępczą muszą spełniać szereg wymagań, w tym posiadać zaświadczenie ukończenia szkolenia organizowanego przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej lub prowadzonego przez ośrodek adopcyjny. W tym celu należy zgłosić się do organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, aby otrzymać wstępną akceptację spełnienia warunków. Organizatorem pieczy jest jednostka organizacyjna powiatu lub podmiot, któremu powiat zlecił realizację tego zadania. W praktyce najczęściej są to Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie, w których działają zespoły do spraw pieczy zastępczej.

Do zadań organizatora należy zwłaszcza:

- 1) prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej (poza spokrewnionymi);**
- 2) kwalifikowanie kandydatów;**
- 3) organizowanie dla nich szkoleń.**

6. Jak zostać rodziną zastępczą.

Rodziny zawodowe powstają poprzez zawarcie umowy pomiędzy starostą a kandydatami o pełnienie takiej funkcji, na okres co najmniej 4 lat. Jednym z wymogów uzyskania statusu rodziny zastępczej zawodowej jest posiadanie zaświadczenia ukończenia szkolenia organizowanego przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej lub prowadzonego przez ośrodek adopcyjny oraz posiadanie opinii organizatora dotyczącej spełnienia warunków. Spełnienie warunków do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, ukończenie szkolenia, posiadanie opinii koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz złożenie wniosku są warunkami koniecznymi do podpisania umowy na pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej.

7. Jak stworzyć rodzinny dom dziecka.

Rodzinny Dom dziecka to specyficzna placówka, której zadaniem jest sprawowanie opieki nad dziećmi pozbawionymi odpowiedniej opieki przez rodziców biologicznych. Rodzinny dom dziecka powstaje w odpowiedzi na realne zapotrzebowanie. Łączy elementy opieki zastępczej i instytucjonalnej, a wykonywana w niej praca ma opierać się na zasadach wychowania rodzinnego. Rodzinne domy dziecka wykonują pracę w oparciu o umowę o świadczenie usług. Tego rodzaju umowa zawierana jest ze starostą powiatu lub podmiotem, któremu powiat zlecił tworzenie rodzinnego domu dziecka na okres co najmniej 5 lat.

8. Procedura dotycząca ustanowienia rodziny zastępczej przez Sąd.

Kandydaci, którzy chcą zostać rodziną zastępczą dla danego dziecka, powinni złożyć do sądu opiekuńczego wniosek o ustanowienie ich rodziną zastępczą dla tego dziecka. Zazwyczaj są to osoby z bliskiego otoczenia dziecka.

Dziecko może zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej także na wniosek innych osób niż kandydaci na rodzinę zastępczą np. na wniosek rodziców biologicznych czy prokuratora. Sąd wszczyna wówczas postępowanie z urzędu. Dzieje się tak, kiedy sąd podejmie informację o tym, że dobro dziecka jest zagrożone.

9. W jaki sposób powstają zastępcze rodziny zawodowe.

Rodziny zawodowe powstają poprzez zawarcie z kandydatami umowy o pełnienie takiej funkcji. Umowę zawiera starosta (lub upoważniony przez niego kierownik PCPR). Umowa zawierana jest na wniosek kandydatów/istniejącej rodziny niezawodowej, na okres co najmniej 4 lat.

Jeżeli chodzi o kandydatów, którzy dotychczas nie byli rodziną zastępczą niezawodową, starosta może ale też i nie musi zawrzeć z nimi umowę o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzenie rodzinnego domu dziecka. W przypadku, gdy o przekwalifikowanie na rodzinę zastępczą zawodową ubiega się istniejąca już rodzina niezawodowa, o ile spełnia ona warunki do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, posiada opinię koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz co najmniej 3-letnie doświadczenie jako sprawujący pieczę zastępczą, starosta zawiera z nią (obligatoryjnie) umowę o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej. Jeśli zaś kryterium stażu zawodowego nie jest spełnione, nadal z taką rodziną niezawodową starosta może zawrzeć umowę, o ile spełnia ona warunki do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i posiada pozytywną opinię koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Umowa zawierana w zakresie pełnienia funkcji rodziny zawodowej jest umową o charakterze cywilnoprawnym i mają do niej zastosowanie przepisy Kodeksu cywilnego, dotyczące umowy zlecenia.

Umowa określa czas, na jaki zostaje zawarta oraz warunki i sposób jej zmiany oraz rozwiązania. Przepisy ustawy określają niezbędne elementy umowy o pełnienie funkcji rodziny zastępczej:

- określenie stron umowy;
- celi przedmiot umowy;
- miejsce sprawowania pieczy zastępczej
- sposób i zakres jej finansowania;
- liczbę dzieci powierzonych rodzinie zastępczej;
- maksymalną liczbę dzieci, które można umieścić w danej rodzinie zastępczej;
- gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej specjalistycznej sprawującej pieczę zastępczą nad: dzieckiem niepełnosprawnym/dzieckiem umieszczonym w pieczy zastępczej w trybie ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich/małoletnią matką z dzieckiem, gotowość do pełnienia funkcji pogotowia rodzinnego.
- Ponadto umowa określa:
- wysokość wynagrodzenia przysługującego rodzinie zastępczej oraz sposób wypłaty;
- możliwość korzystania ze szkoleń i innych form podnoszenia kwalifikacji przez osoby tworzące rodzinę zastępczą;
- zakres niezbędnej pomocy w razie choroby osób tworzących rodzinę zastępczą lub problemów z powierzonymi dziećmi;
- warunki czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem przez rodzinę zastępczą;
- wysokość kosztów utrzymania i eksploatacji lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego, w którym ma być pełniona funkcja rodziny zastępczej;
- uprawnienia starosty w zakresie bieżącej kontroli wykonywania umowy.

10. Czy można pełnić funkcję różnych rodzin zastępczych w tym samym czasie.

Nie można łączyć pełnienia funkcji:

- 1) rodziny zastępczej zawodowej/niezawodowej z prowadzeniem rodzinnego domu dziecka;**
- 2) rodziny zastępczej zawodowej z funkcją rodziny zastępczej niezawodowej.**

Można łączyć pełnienie funkcji:

- 1) rodziny zastępczej spokrewnionej z funkcją rodziny zastępczej zawodowej/niezawodowej. W takim przypadku w rodzinie tej nie może przebywać więcej niż 3 dzieci;**
- 2) rodziny zastępczej spokrewnionej z prowadzeniem rodzinnego domu dziecka. Wówczas piecza może być sprawowana nad maksymalnie ośmiorgiem dzieci.**

W obu wyżej wymienionych przypadkach możliwe jest dokonanie odstępstwa od ww. liczebności dzieci, jeśli istnieje konieczność umieszczenia w pieczy zastępczej rodzeństwa dziecka i o ile na to umieszczenie wyrazi zgodę sprawujący pieczę, a koordynator rodzinnej pieczy zastępczej wyda w tej sprawie pozytywną opinię.

11. Zadania rodzinnej pieczy zastępczej.

Podstawowym obowiązkiem rodzinnej pieczy zastępczej jest zabezpieczenie dobra dziecka. Rodzina zastępcza oraz rodzinny dom dziecka zapewniają dziecku całodobową opiekę i wychowanie, przy zachowaniu następujących zasad:

- 1) traktowanie dziecka w sposób sprzyjający poczuciu godności i wartości osobowej;**
- 2) zapewnienie dostępu do przysługujących świadczeń zdrowotnych;**
- 3) zapewnienie kształcenia, wyrównywania braków rozwojowych i szkolnych;**
- 4) zapewnienie rozwoju uzdolnień i zainteresowań;**
- 5) zaspokajanie jego potrzeb emocjonalnych, bytowych, rozwojowych, społecznych oraz religijnych;**
- 6) zapewnienie ochrony przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w życie prywatne dziecka;**
- 7) umożliwienie kontaktu z rodzicami i innymi osobami bliskimi dziecku, chyba że sąd postanowi inaczej.**

12. Prawa dziecka w rodzinie zastępczej oraz rodzinnym domu dziecka.

Każde dziecko, podobnie jak osoba dorosła, ma prawo do poszanowania prawa do życia i prywatności, do rozwoju własnych zdolności i przekonań, do samodzielności, niezależności i wolności od dyskryminacji. Każde dziecko ma prawo do:

- 1) Powrotu do rodziny.**
- 2) Utrzymywania osobistych kontaktów z rodzicami, z wyjątkiem przypadków, w których sąd zakazał takich kontaktów.**
- 3) Traktowania w sposób sprzyjający poczuciu godności i wartości osobowej;**
- 4) Kształcenia, rozwoju uzdolnień, zainteresowań i przekonań oraz zabawy i wypoczynku.**
- 5) Pomocy w przygotowaniu do samodzielnego życia;**
- 6) Zapewnienia ochrony przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w życie prywatne dziecka;**
- 7) Informacji i wyrażania opinii w sprawach, które go dotyczą, odpowiednio do jego wiek i stopnia dojrzałości;**
- 8) Ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem;**
- 9) Poszanowania tożsamości religijnej i kulturowej;**
- 10) Dostępu do informacji dotyczących jego pochodzenia.**

13. Wsparcie dla rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka.

W przypadku czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem przez rodzinę zastępczą lub prowadzącego rodzinny dom dziecka, w szczególności w okresie urlopu, szkoleniu, pobycie w szpitalu lub innych nieprzewidzianych trudnościach czy zdarzeniach losowych, piecza zastępcza nad dzieckiem może zostać powierzona **rodzinie pomocowej**.

Rodziną pomocową może być:

- 1) rodzina zastępcza niezawodowa, zawodowa lub prowadzący rodzinny dom dziecka;
- 2) małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim przeszkoleni do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub rodziny przysposabiającej.

Przy zapewnianiu pieczy i wychowania dzieciom umieszczonym w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka oraz wykonywaniu innych czynności związanych z realizacją zadań rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka rodzina zastępcza oraz prowadzący rodzinny dom dziecka mogą korzystać z pomocy wolontariuszy, organizowanej przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Aby skorzystać z tej formy pomocy, rodzina zastępcza lub prowadzący rodzinny dom dziecka informuje właściwego organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

14. Pomoc specjalistyczna dla rodzin zastępczych.

Rodziny zastępcze mogą nieodpłatnie korzystać ze specjalistycznej pomocy organizowanej zazwyczaj przez jednostki organizacyjne powiatu lub podmioty, którym powiat zlecił realizację tego zadania, w szczególności udzielana jest:

- 1) pomoc psychologiczna;
- 2) pomoc pedagogiczna;
- 3) pomoc prawna;
- 4) udział w szkoleniach;
- 5) uczestnictwo w grupach wsparcia.

15. Pomoc przy wykonywaniu codziennych obowiązków.

W przypadku rodzin zawodowych i niezawodowych możliwe jest wsparcie ze strony osoby zatrudnionej do pomocy.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach, na wniosek rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej, starosta może zatrudnić osobę do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich. Gdy w rodzinie przebywa więcej niż 3 dzieci i rodzina zastępcza złożyła o to wniosek, starosta jest zobowiązany do zatrudnienia osoby do pomocy. Osobą taką może być także małżonek niepobierający wynagrodzenia z tytułu umowy o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej.

Rodzinne domy dziecka również mają możliwość ubiegania się o tego typu wsparcie. Starosta, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, na wniosek prowadzącego rodzinny dom dziecka może zatrudnić osobę do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich. Jeśli w rodzinnym domu dziecka przebywa więcej niż 4 dzieci, starosta ma obowiązek zatrudnienia takiej osoby. Także i w wypadku rodzinnego domu dziecka osobą tą może być małżonek niepobierający wynagrodzenia z tytułu umowy o prowadzenie rodzinnego domu dziecka.

16. Wsparcie finansowe dla rodzin zastępczych.

Świadczenia oraz dodatki przyznawane są na wniosek, od dnia faktycznego umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, aż do dnia faktycznego opuszczenia tej rodziny, rodzinnego domu dziecka.

Świadczenia dla rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka (obligatoryjne):

- 1. Świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej i rodzinnym domu dziecka (nie mniej niż 660 zł dla dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych spokrewnionych oraz nie mniej niż 1000 zł dla dzieci umieszczonych w pozostałych rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka),**
- 2. Dodatek na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności (nie mniej niż 200 zł),**
- 3. Dodatek na dziecko umieszczone w rodzinie zastępczej zawodowej na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (nie mniej niż 200 zł).**

Inne świadczenia dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą (obligatoryjne i fakultatywne):

- 1. Świadczenie jednorazowe na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka,**
- 2. Świadczenie jednorazowe lub okresowe na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki,**
- 3. Dofinansowanie do wypoczynku dziecka poza miejscem zamieszkania,**
- 4. Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego (może je otrzymać rodzina zastępcza niezawodowa i zawodowa; obligatoryjnie przysługują prowadzącemu rodzinny dom dziecka),**
- 5. Świadczenie na pokrycie kosztów przeprowadzenia niezbędnego remontu (może je otrzymać rodzina zastępcza zawodowa),**
- 6. Środki finansowe na pokrycie kosztów związanych z remontem lub ze zmianą lokalu (obligatoryjnie przysługują prowadzącemu rodzinny dom dziecka),**
- 7. Środki finansowe na pokrycie innych niezbędnych i nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dziecka oraz funkcjonowaniem rodzinnego domu dziecka (przysługują prowadzącemu rodzinny dom dziecka).**

Wynagrodzenia oraz dodatki dla rodziny zastępczej zawodowej oraz prowadzącego rodzinny dom dziecka oraz innych osób zatrudnionych do pomocy przy sprawowaniu rodzinnej pieczy zastępczej:

- 1. Wynagrodzenia dla rodziny zastępczej zawodowej,**
- 2. Wynagrodzenia dla osób prowadzących rodzinny dom dziecka,**
- 3. Dodatek dla rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego, w której przebywa przez okres dłuższy niż 10 dni w miesiącu kalendarzowym więcej niż troje dzieci lub co najmniej jedno dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności**
- 4. Świadczenie za pełnienie funkcji rodziny pomocowej**
- 5. Wynagrodzenia dla osób zatrudnionych w rodzinnym domu dziecka do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich,**
- 6. Wynagrodzenia dla osób zatrudnionych w rodzinie zastępczej zawodowej.**

17. Uprawnienia osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą.

Zakres uprawnień osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą jest węższy od zakresu władzy rodzicielskiej. Sprawujący rodzinną pieczę zastępczą mają obowiązek i prawo:

- a) wykonywania bieżącej pieczy nad dzieckiem umieszczonym w pieczy zastępczej;
- b) wychowania dziecka;
- c) reprezentowania dziecka w dochodzeniu świadczeń przeznaczonych na zaspokojenie jego potrzeb.

Pozostałe obowiązki i prawa wynikające z władzy rodzicielskiej należą do rodziców dziecka, o ile sąd opiekuńczy nie postanowił inaczej. Taki podział uprawnień i obowiązków między rodzinę biologiczną dziecka, a sprawujących pieczę zastępczą, funkcjonuje od chwili faktycznego umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej.

Sytuacja prawna rodziny zastępczej zależy od treści postanowienia sądu opiekuńczego. Jeśli sąd ograniczył władzę rodzicielską poprzez umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej, rodzice zastępczy nie mają uprawnień np. do złożenia wniosku o paszport. To uprawnienie przysługuje rodzicom biologicznym. Jeśli rodzice zastępczy chcą tę sytuację zmienić, mogą złożyć wniosek do sądu o rozszerzenie swoich uprawnień. Wówczas sąd może rozszerzyć uprawnienia rodzicom zastępczym i tym samym przyznać rodzicom zastępczym uprawnienie do złożenia wniosku o wydanie paszportu, decydowaniu o edukacji dziecka, leczeniu.

W sytuacji gdy sąd pozbawił rodziców władzy rodzicielskiej lub ją zawiesił, decyzje w sprawie ważnych sprawach dziecka podejmuje opiekun prawny/opiekunowie prawni ustanowiony przez sąd. Jednak w istotnych sprawach dziecka jak np. wydanie paszportu, sprzedaż majątku, przyjęcie/odrzućenie spadku, opiekun prawny musi uzyskać uprzednie zezwolenie sądu opiekuńczego.

18. Kontrola osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą nad dzieckiem.

Rodziny zastępcze, jak i prowadzący rodzinny dom dziecka podlegają ocenie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonych im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy. Pierwszą ocenę dokonuje się nie później niż przed upływem roku od umieszczenia pierwszego dziecka w rodzinie/domu dziecka, kolejne oceny zaś – po upływie roku od dokonania pierwszej, a następnie rzadziej niż co 3 lata.

Jeśli ocena jest negatywna, kolejna ocena powinna być dokonana nie później niż w terminie 6 miesięcy. Jeśli sprawujący pieczę uzyska drugą negatywną ocenę, organizator rodzinnej pieczy zastępczej ma obowiązek skierowania do sądu wniosku o uchylenie postanowienia o umieszczeniu dziecka w tej rodzinie/domu dziecka.

Od każdej oceny organizatora rodzinnej pieczy zastępczej rodzina zastępcza lub prowadzący rodzinny dom dziecka mogą złożyć w terminie 14 dni od jej otrzymania, zastrzeżenia do starosty. Starosta ma obowiązek rozpatrzyć zastrzeżenia w terminie 14 dni od dnia ich otrzymania. Gdy tego nie zrobi w określonym terminie, uznaje się, że zastrzeżenia te zostały uwzględnione przez starostę. W razie uwzględnienia zastrzeżeń przez starostę ocenę rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka sporządza się po raz drugi.

Do oceny sporządzonej po raz drugi także przysługują zastrzeżenia.

W przypadku gdy rodzina zastępcza lub prowadzący rodzinny dom dziecka nie wypełnia swoich funkcji lub wypełnia je niewłaściwie, starosta ma obowiązek zawiadomić właściwy sąd. Jeśli prowadzone w sądzie postępowanie wykaże, że rodzina zastępcza lub prowadzący rodzinny dom dziecka nie wypełnia swoich funkcji lub wypełnia je niewłaściwie sąd, zmieni orzeczenie o umieszczeniu dziecka w rodzinie/domu dziecka, starosta może rozwiązać z tą rodziną/prowadzącym rodzinny dom umowę bez zachowania terminu wypowiedzenia.

Kontrolę nad organizatorami rodzinnej pieczy zastępczej, rodzinami zastępczymi, prowadzącymi rodzinne domy dziecka sprawuje również zarząd powiatu. Zarząd powiatu, w ramach swoich uprawnień może upoważnić, w formie pisemnej, do sprawowania kontroli członka zarządu powiatu, pracownika urzędu albo kierownika jednostki organizacyjnej powiatu.

19. Rozwiązanie rodziny zastępczej.

Każda forma pieczy zastępczej może zostać rozwiązana. Może to nastąpić w następujących przypadkach:

- 1. Rezygnacja z pełnienia tej funkcji ze strony rodziny zastępczej.** W takiej sytuacji rodzina zastępcza składa wniosek do sądu o rozwiązanie rodziny zastępczej dla konkretnego dziecka oraz informuje o tym fakcie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Jeśli rezygnacji dokonuje rodzina zastępcza zawodowa lub prowadzący rodzinny dom dziecka, może ona wymagać wypowiedzenia umowy – na zasadach w niej przewidzianych.
- 2. Rozwiązanie rodziny zastępczej nastąpić może także z powodu odejścia z rodziny ostatniego umieszczonego w niej dziecka np. na skutek osiągnięcia pełnoletności, przeniesienia dziecka do innej formy pieczy zastępczej, powrotu dziecka do rodziny biologicznej lub przysposobienia dziecka.**
- 3. W przypadku rodzin zawodowych oraz rodzinnych domów dziecka przyczyny rozwiązania umowy przewiduje zawsze zawarta pomiędzy stronami umowa.**
- 4. Rozwiązanie umowy z rodziną zastępczą zawodową lub prowadzącym rodzinny dom dziecka może być także efektem niewypełniania funkcji lub niewłaściwego ich wypełniania.** W takiej sytuacji, jeżeli prowadzone w sądzie postępowanie potwierdzi niewłaściwe wypełnianie funkcji przez rodzinę zastępczą zawodową lub rodzinny dom dziecka starosta może z tą rodziną/ osobą prowadzącą rodzinny dom rozwiązać umowę bez zachowania terminu wypowiedzenia.
- 5. Jeśli rodzina/prowadzący rodzinny dom dziecka uzyska dwie kolejne negatywne opinie od organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, organizator ten ma obowiązek skierować do sądu wniosek o uchylenie postanowienia o umieszczeniu dziecka w tej rodzinie/domu.**

20. Rodzina zastępcza to nie rodzina adopcyjna.

Rodzicielstwo zastępcze polega na tymczasowym przyjęciu dziecka do swojego domu i zapewnieniu mu miłości, wsparcia oraz stabilności, do momentu unormowania jego sytuacji. Dziecko może wrócić do swojej rodziny biologicznej, za zgodą sądu, jeśli sytuacja rodziców ulegnie poprawie. Rodzice zastępczy mają na celu przede wszystkim stworzenie bezpiecznego środowiska dla dziecka, ale nie zmieniają jego statusu prawnego.

Adopcja czyli przysposobienie dziecka natomiast jest procesem trwałym, w wyniku którego dziecko staje się pełnoprawnym członkiem nowej rodziny. Adopcja zmienia status prawny dziecka, dając mu takie same prawa jak dziecku biologicznemu, w tym prawo do dziedziczenia. Rodzice adopcyjni przejmują pełną odpowiedzialność za dziecko na stałe.

Rodzina zastępcza	Rodzina adopcyjna
• czasowa forma sprawowania opieki nad dzieckiem, łatwa do rozwiązania, trwa do pełnoletności dziecka	• trwała forma opieki nad dzieckiem, rozwiązywalna tylko w wyjątkowych przypadkach
• dziecko umieszczone w rodzinie zastępczej ma prawo do informacji o swoim pochodzeniu i do kontaktów z rodzicami biologicznymi	• dziecko najczęściej nie zna swoich rodziców biologicznych, nie może się z nimi kontaktować, nie zna swojego pochodzenia, adopcja jest utrzymywana w tajemnicy
• dziecku nie zmienia się aktu urodzenia ani nazwiska	• dziecku zmienia się akt urodzenia i nazwisko
• można rozwiązać rodzinę zastępczą i dziecko może wrócić do rodziny biologicznej, może trafić do placówki lub innej rodziny zastępczej albo może iść do adopcji	• wyjątkowo można rozwiązać przysposobienie i tylko z ważnych powodów, można natomiast rodzicom adopcyjnym ograniczyć lub pozbawić władzy rodzicielskiej

rodzina zastępcza otrzymuje pomoc finansową ze strony państwa na pokrycie kosztów utrzymania dziecka	rodzina adopcyjna sama pokrywa wydatki związane z opieką nad dzieckiem
rodzina zastępcza ma służyć powrotowi dziecka do rodziny, wspiera rodzinę naturalną	rodzina adopcyjna zastępuje rodzinę biologiczną, wypiera rodzinę naturalną
więzi dziecka z rodzicami biologicznymi są zachowane (mają prawo do spadku, prawa stanu cywilnego, alimenty)	więzi dziecka z rodzicami biologicznymi są zerwane (mają prawo do spadku, prawa stanu cywilnego, alimenty tylko od rodziców adopcyjnych)

21. Czy rodzina zastępcza może adoptować dziecko, które zostało w niej umieszczone.

Jeśli między dzieckiem i jego zastępczymi rodzicami wytworzyła się silna i trwała więź emocjonalna, rodzina zastępcza może złożyć do właściwego sądu wniosek o adopcję dziecka. Sytuacja ta jest jedynie możliwa, gdy dziecko ma uregulowaną sytuację prawną.

Przysposobienie dziecka w rodzinie zastępczej odbywa się na podobnych zasadach, co w przypadku dzieci nie będących w rodzinie zastępczej. Nadrzędnym celem przysposobienia jest dobro dziecka. Ustala to sąd. Dlatego też sąd każdorazowo szczegółowo bada sytuację rodziców biologicznych, adopcyjnych, a przede wszystkim samego dziecka.

Dopuszczalna jest również sytuacja, gdy dziecko umieszczone w rodzinie zastępczej jest adoptowane przez inną rodzinę. Zawsze trzeba zbadać, czy jest to w interesie dziecka. Być może dziecko nawiąże tak dobre relacje z rodziną zastępczą, że pomimo zaistnienia możliwości adopcji, będzie wolało pozostać ze swoimi dotychczasowymi opiekunami.

22. Wykaz Organizatorów Rodzinnej Pieczy Zastępczej na terenie województwa podkarpackiego.

LP	Powiat	Miasto	Pełna nazwa jednostki	Ulica	Kod	Miejscowość	Nr telefonu	Adres e-mail
1	m. Rzeszów	Rzeszów	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rzeszowie	Jagiellońska 26	35-025	Rzeszów	17 853 39 27	sekretariat@mopsrzeszow.pl
2	m. Krosno	Krosno	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	Piastowska 58	38-400	Krosno	13 432 04 59	poczta@moprkrosno.pl
3	m. Przemyśl	Przemyśl	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Leszczyńskiego 3	37-700	Przemyśl	16 675 21 61	sekretariat@mops.przemysl.pl
4	m. Tarnobrzeg	Tarnobrzeg	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Mikołaja Kopernika 3	39-400	Tarnobrzeg	15 822 60 97	mopr@mopr.pl
5	bieszczadzki	Ustrzyki Dolne	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Bełska 22	38-700	Ustrzyki Dolne	13 471 25 31	pcpr@bieszczadzki.pl
6	brzozowski	Brzozów	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	3-go Maja 51	36-200	Brzozów	13 434 20 45	pcpr@powiatbrzozow.pl
7	dębicki	Dębica	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Parkowa 28	36-200	Dębica	14 680 31 21	sekretariat@pcprpowiatdebicki.pl
8	jarosławski	Jarosław	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu	Jana Pawła II 17	37-500	Jarosław	16 624 62 85	sekretariat@pcpr-jaroslaw.pl

9	jasielski	Jasło	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jaśle	Rynek	38-200	Jasło	13 448 34 40	pcprjaso@pcprjaslo.info
10	kolbuszowski	Kolbuszowa	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	11-go Listopada 10	36-100	Kolbuszowa	17 744 58 18	pcpr@kolbuszowski.pl
11	krośnieński	Krosno	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Bieszczadzka 1	38-400	Krosno	13 437 57 32	sekretariat@pcprkrosno.pl
12	leski	Lesko	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Rynek	38-600	Lesko	13 493 90 95	pcpr@powiat-leski.pl
13	leżajski	Leżajsk	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	M.C. Skłodowskiej 8	37-300	Leżajsk	17 242 82 58	pcprlezajsk@gmail.com
14	lubaczowski	Lubaczów	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Piłsudskiego 8	37-600	Lubaczów	16 736 20 87	pcpr@lubaczow.powiat.pl
15	łańcucki	Łańcut	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łańcucie	Piłsudskiego 70/5	37-100	Łańcut	17 225 69 69	pcprwlancut@poczta.onet.pl
16	mielecki	Mielec	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mielcu	Jana Pawła II 17	39-300	Mielec	17 780 04 70	pcpr@powiat-mielecki.pl
17	nizański	Nisko	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Żeromskiego 34	37-400	Nisko	15 841 63 68	poczta@pcpr-nisko.pl

18	przemyski	Przemyśl	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Pl. Dominikański 3	37-700	Przemyśl	16 678 50 54 wew.132 16 675 00 11	pcpr@powiat.przemysl.pl
19	przeworski	Przeworsk	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Lwowska 16	37-200	Przeworsk	16 649 09 10	kontakt@pcpr.przeworsk.pl
20	ropczycko-sędziszowski	Ropczyce	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ropczycach	Konopnickiej 3	39-100	Ropczyce	17 222 75 76	pcprropczyce@pcpr-ropczyce.pl
21	rzeszowski	Rzeszów	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie	S. Batorego	35-005	Rzeszów	17 859 48 23	pcpr@powiat.rzeszow.pl
22	sanocki	Sanok	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sanoku	Szopena 5	38-500	Sanok	13 464 35 93	pcpr@sanok.naszepcpr.pl
23	stalowowolski	Stalowa Wola	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	1-go Sierpnia 12	37-450	Stalowa Wola	15 643 36 68	pcpr@pcprstalowawola.pl
24	strzyżowski	Strzyżów	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Strzyżowie	Parkowa 7	38-100	Strzyżów	17 221 14 40	pcpr@stryzow.un.pl
25	tarnobrzegi	Tarnobrzeg	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnobrzegu	1 Maja 4	39-400	Tarnobrzeg	15 822 13 40	pcprtarnobrzeg@wp.pl

Zakończenie ... List dziecka do Św. Mikołaja

Drogi Święty Mikołaju,

Mam na imię Zosia i mam 11 lat. Piszę do Ciebie, ponieważ wierzę, że możesz spełnić moje największe marzenie.

W tym roku nie marzę o zabawkach czy słodyczach. Moje największe pragnienie to mieć kochający i bezpieczny dom. Chciałabym mieszkać z rodziną, która mnie kocha i troszczy się o mnie. Marzę o miejscu, gdzie będę czuć się bezpiecznie i gdzie będę mogła być sobą.

Czasami jest mi smutno, bo nie mam takiego domu, ale wierzę, że gdzieś na świecie jest rodzina, która czeka na mnie i chce mnie przyjąć do swojego życia. Chciałabym spędzać czas razem z nimi, śmiać się, bawić i czuć, że jestem dla kogoś ważna.

Drogi Mikołaju, wiem, że spełniasz marzenia dzieci na całym świecie, dlatego proszę Cię, pomóż mi znaleźć taki dom i rodzinę, która mnie pokocha. To jest moje największe życzenie na te święta.

Dziękuję Ci za wszystko, co robisz dla dzieci. Wesołych Świąt, Mikołaju!

Zosia

Obowiązujące przepisy prawne.

- 1) Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2023, poz.2809)
- 2) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2024, poz.177)
- 3) Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2011 r. w sprawie szkolenia dla kandydatów do przysposobienia (Dz.U. Nr 272, poz.1610)
- 4) Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 6 listopada 2023 r. w sprawie szkoleń dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej (Dz.U. z 2023, poz.2454)
- 5) Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 września 2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia kwalifikacyjnego (Dz.U. z 2023, poz.2052)
- 6) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz.U. z 2022 r., poz. 1700)